

► 10 Febrero, 2015

Esperança en mans de joves científics

Aecc-Catalunya contra el Càncer beca cinc projectes catalans perquè investigadors emergents estrenyin el setge a la malaltia

Carme ESCALES

En el procés de patiment que comporta un càncer, tant en l'aspecte físic com emocional, alguns pacients desitgen morir. Detectar i conèixer aquesta íntima i comprensible predisposició, per ajudar els que passin per aquest tràngol és la missió d'un equip d'investigadors de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC). Un pediatre i paliativista, Albert Balaguer; un metge paliativista, Josep Porta, i una infermera, Cristina Monforte, acaben d'aconseguir una beca que dota la seva missió amb 20.000 euros per portar a terme el seu objectiu. «El primer pas és assegurar-nos que en l'àmbit internacional podem treballar amb pautes comunes davant una mateixa situació», explica Albert Balaguer. «Llavors, podem dissenyar un instrument comú per detectar, precocement, aquest desig d'avançar la mort, perquè darrere seus s'hi amaga el patiment de la persona, que és el que hauríem d'evitar al màxim, en la mesura que sigui possible, tant com la conspiració de silenci que, sobre aquesta qüestió, acostuma a envoltar molts processos de càncer», afegeix Balaguer.

El projecte d'Albert Balaguer i el seu equip és una de les cinc tesis de recerca que han sigut becades aquest any en la convocatòria anual de l'Aecc-Catalunya contra el Càncer que auspicia treballs d'investigadors joves que facin una tasca que resulti útil en l'avanç de la lluita contra la malaltia, que és el principal propòsit de l'associació. Suport al pacient de càncer i a la seva família; prevenció d'aquesta malaltia i promoció de la salut i el foment de la recerca oncològica de qualitat són els objectius globals de l'Aecc. «Com va dir el científic Joan Massagué –referent mundial en recerca oncològica– no es tracta d'eradicar el càncer, sinó de vèncer-lo. I per poder-ho aconseguir, necessitem recerca científica», declarava el presi-

dent de l'Aecc a Catalunya, Juli de Miquel, el dia de la gala solidària en el transcurs de la qual es van entregar les beques als investigadors.

Juntament amb el plantejament d'estudi del grup d'Albert Balaguer, també ha sigut becada la proposta d'«anàlisi del procés d'implantació en ratolins de tumors humans (orthoxenografts) que han resistit a un procés de quimioteràpia. Aquest model ens permetrà trobar noves dianes terapèutiques que serviran d'estratègia mèdica en el tractament d'aquell pacient de càncer», va detallar l'investigador de l'Institut Català d'Oncologia que lidera aquest projecte, Alberto Villanueva (IDIBELL). «És el que anomenem medicina personalitzada en temps real, ja que estudiem en paral·lel l'evolució del pacient i ens anticipem en el tractament al laboratori. Sobre els ratolins, s'estudia l'evolució i el tractament que es podria aplicar en el pacient, si es produeix una recaiguda en el càncer, o, fins i tot, depenent dels resultats, es podria prevenir», afegeix Villanueva.

Focus a la metastasi

En la metastasi, la malaltia residual un cop està ja fora del cos el tumor primari, en un procés de càncer, se centra la recerca de Paloma Bragado de l'Hospital Clínic de Barcelona (IDIBAPS). «Volem estudiar com l'estrès microambiental que envolta un pacient de càncer afecta les cèl·lules del seu organisme i les fa despertar i convertir-se en proliferatives que donen lloc a la metastasi», explica Bragado, que portarà a terme el seu treball científic amb una altra persona investigadora. En concret, el seu objectiu és dissenyar teràpies més efectives per tractar la malaltia metastàsica en pacients amb càncer de mama. «Si arribem a entendre els mecanismes que regulen l'estat dorment de les cèl·lules tumorals disseminades, es podran definir noves dianes terapèutiques per prevenir el desenvolupament de la metastasi, prolongant aquell estat dorment, o bé eliminant aquelles cèl·lules», explica Bragado. «En-

BECATS DEL 2015.
Investigadors dels cinc projectes d'estudi seleccionats.

GALA SOLIDÀRIA.
Les Reials Drassanes va acollir dijous 350 comensals en el sopar.

L'Aecc és l'entitat privada que més inverteix en la lluita contra el càncer. En l'actualitat, té 159 projectes en marxa a Espanya

cara que hi ha molts estudis sobre la metastasi, aquesta és la primera vegada que una recerca se centra en la regulació pel sistema neuroendocrí de l'estat latent de les cèl·lules tumorals disseminades», afegeix la investigadora.

Als seus 34 anys, Paloma Bragado acaba de tornar dels Estats Units, on ha estat treballant durant cinc anys al Mount Sinai Hospital de Nova York. I només tornar ha sigut arribar i moldre. «Aquestes beques tenen un paper molt bo per als joves investigadors. Per poder emprendre projectes més grans, necessitem anar fent camí amb treballs

inicials menors –no per això amb menys rellevància dels seus resultats per aplicar-los en la vida real de les persones amb càncer–. I això ens ho permet», expressa la investigadora mèdica. «A més a més, tots els projectes becats interessen molt perquè són diferents del que ja s'està fent als laboratoris», afegeix Bragado.

Compensar la crisi

Pel president d'Aecc-Catalunya contra el Càncer, Juli de Miquel, gestos com atorgar beques a la recerca, amb una dotació total aquest any

de 100.000 euros -3.000 més que en l'edició del 2014-, que són sufragats en bona part per empreses col·laboradores, representa, sobretot en època de retallades, un orgull. «Som l'entitat privada que més inverteix en projectes de lluita contra el càncer», recalca De Miquel. «En aquests moments, tenim 159 projectes en funcionament, a tot l'Estat espanyol. La meitat d'aquests projectes es porten a terme a Catalunya, i són tots molt diversificats perquè, a mesura que avança la recerca, s'ha d'ajudar en temes més assistencials les persones amb càncer i les seves famílies. Ajudes socials, campanyes de prevenció i les beques a projectes de recerca formen part del nostre objectiu», apunta el president.

Un comitè tècnic d'experts selecciona les beques anuals que concedeix l'Aecc-Catalunya contra el Càncer i que els que les presenten hauran de desenvolupar al llarg de dos anys. Fins al moment, l'entitat ha destinat 10,5 milions d'euros a un total de 25 projectes de recerca. El 96% dels recursos que ho fan possible procedeixen de fons privats. La recerca és un dels pilars bàsics de l'activitat de l'associació.

Un comitè tècnic avalua i selecciona els estudis que durant dos anys portaran a terme els investigadors mèdics

Mitja dotzena d'investigadors seran els encarregats de portar a terme un altre dels cinc projectes de recerca que han sigut becats aquest any. «Està centrat en l'estudi de la molècula RNA, que compta amb un paper regulador molt important a l'hora de programar la conducta de les cèl·lules, de manera especialment rellevant en el càncer», explica Raquel Boqué, membre de l'equip que dirigeix la també investigadora Sònia Guil, de l'Institut de Recerca Biomèdica de Bellvitge (Idibell). Per tant, la recerca d'aquest grup apunta també a l'esperança de trobar fórmules eficients per aturar la progressió tumoral en l'organisme.

El cinquè projecte becat el desenvoluparà un equip de 10 persones liderat per Aroa Soriano, de l'Institut de Recerca de la Vall d'Hebron. «Fem èmfasi en càncer infantil, com el neuroblastoma, el 50% dels casos d'aquesta malaltia són considerats d'alt risc i protagonitzen un elevat nivell de mortalitat», declara Soriano. Millorar el tractament per augmentar la supervivència és l'objectiu final de l'estudi. ≡

NIT SOLIDÀRIA A LES DRASSANES

Amenitzada pel gran art de fer aparèixer i desaparèixer qualsevol cosa, en mans del Mag Lari, el sopar de gala en què es va fer entrega de les cinc beques als seus investigadors va reunir 350 comensals, amb la implicació d'unes 25 empreses. Va tenir lloc a les naus de les Reials Drassanes de Barcelona, dijous passat, amb la presència de l'alcalde de la ciutat, Xavier Trias, i de personalitats del món mèdic i científic, com el doctor Josep Sánchez de Toledo. Era un sopar espectacle benèfic, que va recaptar al voltant dels 120.000 euros, «que aniran destinats a subvencionar medicació o a la perruca de persones amb càncer que no poden pagar-s'ho», va apuntar el president de l'Aecc-Catalunya contra el Càncer, Juli de Miquel. En l'espai destinat del *photocall* on van ser fotografiats els cinc investigadors becats, així com nombroses personalitats que van assistir a la gala solidària, figuraven els logotips de les empreses que presten el seu suport econòmic a l'Aecc, perquè aquesta pugui portar a terme el seu objectiu, diversificat en diferents accions, però centrat a disminuir l'impacte de la malaltia.